
МОВНІ СИСТЕМИ: ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ В ПОЛІЕТНІЧНОМУ ТА ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРИ

Отримано: 1 червня 2022 р.

Прорецензовано: 1 липня 2022 р.

Прийнято до друку: 30 липня 2022 р.

e-mail: halytska@vnu.edu.ua

DOI: 10.25264/2519-2558-2022-14(82)-134-138

Галицька О. Б. Європейські сучасного різномовного різножанрового медіадискурсу (до курсу «Мовознавство»). *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: серія «Філологія»*. Острог : Вид-во НаУОА, 2022. Вип. 14(82). С. 134–138.

УДК: 811.11 (043.)2

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0677-2071>

Web of Science Researcher ID: <https://publons.com/researcher/4057642/olena-halytska/>

Галицька Олена Богуславівна,

докторка філософії (філологія), доцентка,

Волинський національний університет імені Лесі Українки

ЄВРОПЕЙСЬКІ СУЧАСНОГО РІЗНОМОВНОГО РІЗНОЖАНРОВОГО МЕДІАДИСКУРСУ (ДО КУРСУ «МОВОЗНАВСТВО»)

У статті проаналізовано семантику, творення та функціонування європейців у сучасному різномовному різножанровому медіадискурсі, у якому шляхом довільної вибірки виявлено 800 європейців-неологізмів. Європейці, які трактуємо як омологічну лексику, яка функціонує не менш як у трьох європейських мовах, характеризуються відсутністю географічних та мовних кордонів, єдиним інформаційно-культурним середовищем у мультикультурному просторі. У статті послуговуємося терміном «європейці» з урахуванням сучасної європейської самосвідомості, спільних норм і цінностей Європи, європейського духу як світоглядного дороговказу. У складний час воєнного стану Україна як ніколи відчуває підтримку міжнародних спільнот та європейських установ різного рівня щодо пошуку балансу між інтеграцією в європейську систему та збереження європейської ідентичності. Простежено екстралінгвальні передумови функціонування європейців: війна, кібервійна, пандемія, епідемія, діджиталізація. Європейці вербалізують ті фрагменти дійсності, які є найактуальнішими для сучасного європейського соціуму. Вони полегшують сприйняття нових реалій та пролонгують їх життєздатність, набуваючи нового звучання. Проаналізовано функціонування колоритних неоевропейців у німецько-, англо- та україномовному медичному, політичному, військовому, освітньому, економічному, цифровому, побутовому медіадискурсі, а також медійному кібердискурсі та дискурсі правопорядку. З'ясовано, що найбільш активно процеси словотвору відбуваються в сучасному медійному дискурсі. Спільними способами словотвору європейців є афіксація, словоскладання, телескопія, скорочення. Словотворчі ресурси європейських мов дають змогу передати різноманітні нюанси. Виявлено негативну ідеологічну конотацію епонімічних неологізмів-нейоративів, утворених від прізвищ сучасних політичних лідерів. Наведені епоніми набувають емоційно-оцінної забарвленості з додатковими конотативним значенням.

Ключові слова: європейці, інтернаціоналізм, епонім, дискурс, медіадискурс.

Olena Halytska,

PhD in Philology, Associate Professor, Lesya Ukrainka Volyn National University

EUROPEANISMS OF MODERN MULTILINGUAL MULTI-GENRE MEDIA-DISOURSE (TO THE COURSE «LINGUISTICS»)

The present article is concerned with multilingual similarities of Europeanisms that have similar lexical and semantic structures in modern multilingual multi-genre European media-discourse. The cross-linguistic investigation of Europeanisms covers three European languages, namely German, English and Ukrainian. The purpose of this scientific research is to characterize the semantics, creation and functioning of Europeanisms-neologisms in modern multilingual, multi-genre media-discourse. The Europeanisms will be understood here in terms of its geographic boundaries, European cultural heritage, European mental, social and material culture, their cultural foundation, the modern European self-awareness, the common norms and values of Europe, the European spirit as a worldview guide. First I take a short retrospective view on Ukrainian and European approaches to the problems discussed in this article. Europeanisms are sufficiently represented in the modern medical, economic, political, military, household, educational, digital media-discourse and cyber-discourse. It was found that the most active processes of word formation occur in the modern European media-discourse. Common methods of word formation of Europeanisms are affixation, compounding, contamination, and contraction. The negative ideological connotation of new eponymous pejoratives formed from the surnames of modern political leaders, and of new Europeanisms-exoethnonyms was revealed. The given European eponyms and exoethnonyms acquire an emotional and evaluative color with additional connotative meaning. By several similar examples of Europeanisms in diverse discourses it is qualified that English is the most important donor language for them. Despite the extremely unfavorable conditions of the pandemic and the (cyber)war, a number of original occasionalisms have become established in the European multilingual multi-genre media-discourse.

Keywords: europeanism, internationalism, eponym, discourse, media-discourse.

Актуальність проблеми. Саме еволінгвістичні дослідження набирають обертів у XXI ст. з огляду на поліетнічний та мультикультурний європростір. Чим і зумовлено актуальність теми: зорієнтованістю сучасних кроскультурних досліджень на урахування інтересів інтернаціональних принципів в європейській лінгвістиці. Оскільки поки що не знаходимо окремих лінгвістичних розвідок, присвячених аналізу неоевропеїзмів у різномовному різножанровому медіадискурсі, тому наше дослідження вважаємо цілком актуальним.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У європейській лінгвістиці не сформувалося єдиної думки щодо поняття «європеїзм», яким послуговуються передусім в контексті дослідження інтернаціоналізмів (Галицька, 2022). Приміром мета контрастивного дослідження литовської лінгвістки S. Stankevičienė полягає у перекладі інтерлексем з німецької мови литовською з урахуванням лексично-семантичного та пуристичного аспектів (Stankevičienė, 2011).

Ураховуючи контекст стрімкого розвитку глобалізованого світу, привертають увагу праці еволінгвістів Е. Пірайїна, О. Райхмана, М. Гьорлаха, А. Кіркнеса, С. Шестакової (Piirainen, 2005; Reichmann, 1993; Görlach, 2005; Kirkness, 2019; Шестакова, 2019). Однак більшість західно- та східноєвропейських лінгвістів уникають вживання терміну «європеїзм», який ототожнюють з такими поняттями, як: інтернаціоналізм, трансфер, універсалії, інтерфразеологізм або запозичення (див. детальніше (Piirainen, 2005; Kirkness, 2019)). Європеїзми в лексиці окремих мов досліджував ще у 90-х рр. XX ст. Оскар Райхман (Reichmann, 1993). Доказом-прикладом того факту, що донором-мовою для європеїзмів вважається англійська мова, є словник європейських англіцизмів, які функціонують в 16 європейських мовах (Görlach, 2005). Алан Кіркнес досліджує європейські відповідники 692 нових чужоземних слів у межах семи культурних європейських мов (німецької, англійської, французької, італійської, голландської, польської, шведської) (Kirkness, 2019). Європеїзми як складник терміносистеми ринкової економіки досліджує українська лінгвістка С. О. Шестакова (Шестакова, 2019). Елізабет Пірайїнен аналізує європейські ідіоми понад 140 європейських мов (Piirainen, 2005).

У полі інтересів українських молодих учених також знаходяться європеїзми, доказом чого є проведена XVIII Міжнародна студентська конференція, присвячена європейському дню мов з промовистою назвою «Eurolanguages-2020: Innovations and Development» (Європейські мови – 2020: інновації та розвиток, 2020).

Визначення мети дослідження. Мета цієї наукової розвідки – охарактеризувати семантику, творення та функціонування європеїзмів-неологізмів у різномовному різножанровому медіадискурсі. Предметом дослідження є неоевропеїзми. Об'єкт дослідження – сучасний різномовний різножанровий медіадискурс. У статті спробуємо розв'язати такі завдання: шляхом довільної вибірки виявити європеїзми-неологізми у сучасному дискурсі медійного простору, перевірити їх фіксацію в різномовних словниках, описати семантику неоевролексем, з'ясувати їх творення та особливості функціонування у дискурсі контексті.

Виклад основного матеріалу дослідження. Європеїзми трактуємо як омологічну лексику, яка функціонує не менш як у трьох європейських мовах, які подібні за своїм культурним розвитком. Щодо кількісного аспекту не існує також єдиної думки: мова може йти про слова, які виникли та функціонують в багатьох європейських мовах, приміром А. Кіркнес оперує п'ятьма, шістьма, сімома мовами (Kirkness, 2019). Інтернаціоналізм – поняття ширше, яке тлумачимо як слова, які трапляються як у близькоспоріднених, так і далекоспоріднених мовах.

Специфічними рисами європеїзмів є: по-перше, їхня омологічність – міжмовна схожість у планах змісту та вираження; по-друге, відсутність географічних та мовних кордонів: слова, які зрозумілі в усій Європі з урахуванням сформованого єдиного інформаційно-культурного середовища.

Варто зазначити, що у статті послуговуємося терміном «європеїзм» з урахуванням сучасної європейської самосвідомості, спільних норм і цінностей Європи, європейського духу як світоглядного дороговказу. У складний час воєнного стану Україна як ніколи відчуває підтримку міжнародних спільнот та європейських установ різного рівня щодо пошуку балансу між інтеграцією в європейську систему та збереження європейської ідентичності.

Матеріалом дослідження постає корпус європеїзмів-неологізмів початку XXI століття, який налічує 800 одиниць (з них 800 українських, 800 німецьких та 800 англійських), виокремлених шляхом довільної вибірки з інтернет-ресурсів.

В Європі інтерес до європеїзмів виникає у зв'язку з новими викликами часу:

- по-перше, інноваціями в економіці, культурі, діджиталізації;
- по-друге, посиленою міжнародною співпрацею в галузях освіти та науки в умовах воєнного стану;
- по-третє, пандемією коронавірусу та епідемією мавпячої віспи;
- по-четверте, Російсько-українською війною, а також кібервійною.

Я зі здобувачами вищої освіти факультету іноземної філології ВНУ ім. Лесі Українки, які активно долучилися до лав інформаційних військ, відстежуємо оперативну обстановку на різномовному фронті. За останній час європейські мови встигли поповнитися колоритними неоевропеїзмами, які не мімікують, а «розквітають» у європейському дискурсі. Ми спробували зібрати їх і розтлумачити. Наведений у статті список прикладів європеїзмів, ясна річ, не вичерпний, адже кожного дня з'являються, наприклад, нові європеїзми-фразеологізми.

Трагічні події 2020-х років XXI ст. визначили подальшу долю європейської лексики та зумовили той її вигляд, який вона має тепер. Відтоді її розбудовували переважно шляхом запозичень і словотвірних кальок здебільшого з англійської мови, керуючись гаслами інтернаціоналізації та принципом мінімальних розбіжностей. Різновид інформаційної війни, кібервійна (укр. *кібервійна*, нім. *Cyberkrieg*, *Cyberwar*, англ. *cyberwar*), так званий кіберфронт, полягає у розповсюдженні дезінформації (англ. *disinformation*, нім. *Desinformation*) та пропаганди, хакерських атак (пор.: англ. *hacker attacks*, нім. *Hackerangriff*) на сайти та інші інформаційні системи. Телефонні хулігани, пранкери (нім. *Pranker*, англ. *Prankster*), здійснюють дзвінки до своїх жертв (наприклад, экс-президенту США Дж. Бушу) з метою спровокувати бурхливу реакцію-відповідь.

Європеїзм-екзотонізм *свинопес* (укр. *свинособака*; англ. *pigdog*) є калькою з нім. *Schweinehund* зі зневажливим значенням «сволота, негідник, нікчема» у контексті про російських зайд.

Утім, незважаючи на край несприятливі умови пандемії, війни, в європейському науковому лексиконі закріпилася низка самотутніх назв, наприклад, оказіоналізми-зрощення: укр. *інфодемія*, нім. *Infodemie* (*Information+Pandemie*), англ.

infodemic (стрімке поширення надмірної неправдивої інформації); нім. *Putlernet, Cheburnet*, англ. *putlernet, cheburnet*, укр. *путлєрнет* або *чебурнет* («автономний» російський інтернет).

Найбільш активно процеси словотвору простежуються саме в сучасному медійному дискурсі, а головну роль при цьому відіграють звісно європейські журналісти та блогери, призвані інформувати суспільство про актуальні події та надавати їм свої коментарі. При цьому варто зазначити, що європейські епоніми-неологізми простежуємо в авторитетних зорієнтованих на масову аудиторію онлайн-виданнях Європи, таких як: німецькі інформаційно-політичні щотижневі ілюстровані журнали *Spiegel, Focus, Stern*; німецька щоденна ілюстрована газета-таблід *Bild*; німецька щоденна громадсько-політична газета *Die Welt*; веб-сайт *BBC Online, BBC News Ukraine*; *The Guardian UK*; британський тижневик *The Economist*; щоденна британська газета *The Daily Telegraph*; *Politico*; друкований номер *Світ* попереду 2022.

Європеїзми постали на основі власних словотвірних засобів та належать до різножанрового різномовного медіадискурсу:

– медичний дискурс: укр. *вісна мавп*, нім. *Affenpocken*, англ. *monkeypox*; укр. *ковід 19*, нім. *Covid-19*, англ. *covid-19*; укр. *коронавірусна інфекція*, нім. *Corona-Virus-Infektion*, англ. *corona-virale infektion*; укр. *коронавірус*, нім. *Corona-Virus*, англ. *coronavirus*, фр. *coronavirus*, італ. *coronavirus*, румун. *coronavirus*, словак. *koronavirus*;

– економічний дискурс: укр. *путінфляція, байдєнфляція*, нім., англ. *Bidenflation, Putinflation*;

– побутовий дискурс: укр. *локдаун*, нім. *Lockdown*, англ. *lockdown*; укр. *соціальна дистанція*, нім. *soziale Distanz*, англ. *social distance*;

– освітній дискурс: нім. *zoomen* (найменування процесу дистанційної роботи в форматі відеоконференцій), укр. *зумитися*;

– дигітальний дискурс: для залежних від гаджетів пішоходів німці придумали спеціальну назву нім. *Smombie* (укр. *смомбі*, англ. *Smombie*), утворене шляхом телескопії: до початкового елемента першого слова *smartphone* додано кінцевий елемент другого *Zombie* (досл. *смартфонний зомбі*). З німецької мови європеїзм потрапив також в інші мови Європи;

– кібердискурс: укр. *кібербулінг*, англ. *cyberbullying*, нім. *Cyber-Bullying*;

– дискурс правопорядку: укр. *Європол (Європейське поліцейське управління)*, нім. *Europol*, англ. *Europol (European Police Office)*;

– військовий дискурс: укр. *проксі-війна*, англ. *proxy war*, нім. *proxy-Krieg*; укр. *Бандерівський смузі*, нім. *Bandera-Smoothie*, англ. *Bandera Smoothie* (сучасна назва запальнової гранати «коктейль Молотова», також *узвар Бандери, узвар по-бандерівськи*); укр. *байрактар*, нім. *Bayraktar*, англ. *bayraktar*.

Для правильного тлумачення семантики європеїзмів слід враховувати екстралінгвальні фактори та мати великий інформаційний запас і бути обізнаним з європейськими суспільно-політичними подіями. Саме фонові знання допомагають зрозуміти дієслово-епонім *макроніти*, яке з'явилося в україномовному медійному просторі «завдяки» діяльності президента Франції Емманюєля Макрона. Новотвір означає робити дуже стурбований вигляд щодо певної ситуації, усім це показувати, але нічого при цьому не робити по суті.

Значення слова *з(а)українити, відукраїнити, бути заукраїненем*, яке виникло у відповідь на війну агресора, трактується як «спробувати забрати щось силою у невинного й отримати жорстку й сильну відповідь». *Бути заукраїненем* простежуємо в онлайн-словнику слів та фраз англо-українського сленгу «Urban Dictionary» *to be ukrained* (коли ти – росія і вдираєшся в Україну, одержуючи при цьому тотальне приниження на глобальному рівні).

Принагідно детальніше простежимо функціонування епонімів в політичному медіадискурсі. Негативну ідеологічну конотацію має епонімний новотвір-пейоратив *владольф путлер* (пор. укр. *владольф путлер*, нім., англ., пол. *Vladolf Putler*). Наприклад, назва статті німецького онлайн-видання «*Stopp! Vladolf Putler! Rettet Mariupol!*» говорить сама за себе (<https://wp.ujf.biz/2022/03/stoppt-vladolf-putler-rettet-mariupol/>).

Антропоніми, позначаючи конкретну людину, містять також відомості про її інтелектуальні та фізичні особливості, риси її характеру, зовнішність, манеру поведінки, вчинки і т. д. Безумовно, у кожному мовному суспільстві є особи, відомі широкому або обмеженому колу, наприклад, певній соціальній, професійній групі або ж усьому світові. Епоніми-іменники, утворені від прізвища путін (укр. *хапутін, путіночет, путлер*), стали безперечним «лідером» за кількості глузливих прізвиськ, які своїми словотвірними засобами передають тривогу світової спільноти з приводу агресивної політики. Словотвірні ресурси європейських мов дають змогу передати різноманітні нюанси емоційно-оцінного забарвлення й додаткового конотативного значення. Наведемо приклад епонімів-іменників лише з негативною конотацією: укр. *путінізм* (див. приклад 1), нім. *Putinismus* (див. приклад 2), англ. *putinism* (див. приклад 3), які утворено за продуктивною моделлю внаслідок приєднання суфікса укр. *-ізм*, нім. *-ismus*, англ. *-ism* в різномовному політичному медіа-дискурсі:

(1) «Путінізм» як різновид авторитарного політичного режиму (Дем'яненко & Дем'яненко, 2018).

(2) *Putinismus als politische Gefahr* (Neue Zürcher Zeitung, 30.03.2016).

(3) *Putinism is a form of autocracy that is conservative, populist, and personalistic* (Journal of Democracy, Oct. 2017).

Більшість путін-епонімів в європейському політичному медіа-дискурсі становлять іменники, утворені:

– суфіксальним способом з морфологічного погляду: нім. *der Putinist, der Putinismus*, англ. *Putinism, Putinophile, Putinophobe*, укр. *путінович, путінофіл, путінофоб*.

– за допомогою телескопії: англ. *Putinomics, Putiniana*, укр. *путлер*, нім. *Putler*, укр. *путінг, путіленд, путінівка*;

– словоскладанням: укр. *путінбургер*, англ., нім. *Putinburger*.

Європеїзми збагачують європейські мови унікальними новотворами та уможливають подолання не лише мовних бар'єрів та труднощів у спілкуванні, а й сприяють розвитку мовного смаку та мовної свідомості пересічних громадян Європи, заохочують їх замислитися про лінгвістичні питання. Приміром німецьке слово *German Angst* часто використовується в інших європейських мовах (англ. *German angst*) у значенні глобального страху перед майбутнім.

Поява на обрії нових чужих слів нім. *Home-Office* або *Homeoffice* (пор. укр. *хоум-офіс* або *домашній офіс*), нім. *Home-Schooling* стає приводом не стільки переймати ці слова, скільки породжувати власний відповідник: пор. нім. *Hausbüro, Hausschule* або *Hausbeschulung*. У європейському просторі час від часу лунають заклики проти зайвого чужослів'я, однак помітного впливу на вжиток запозичень вони не мають.

Ще деякі слова, які з'явилися в минулі роки, актуалізувалися та набули більшого поширення. Наприклад, нового звучання у зв'язку з пандемією коронавірусу та Російсько-українською війною отримав європеїзм *hamstern* (нахом'ячити собі на прожиток, тобто придбати про запас у великих кількостях продукти харчування і дефіцитні товари). У цьому ж значенні це дієслово вживається в різних європейських мовах, наприклад, англійській мові *hamstern*; шведській мові *hamstra*; фінській мові *hamstrata*; голандській мові *hamsteren*; польській *chomikowac* тощо. В англійській мові німецьке поняття *Hamsterkauf*, так звана закупівля хом'яків, також функціонує для опису ірраціональної поведінки людей, які в паніці скуповують в магазинах предмети першої необхідності у величезних кількостях і складають їх в будинку на випадок чергового апокаліпсису.

Європеїзми класифікуємо за такими словотворчими моделями (пор. (Kirkness, 2019)): словоскладання, конверсія, скорочення, зрощення, деривація. Спільними способами є афіксація, словоскладання, аббревіація, телескопія та усичення основ, які проте демонструють різну активність у європейських мовах, що зіставляються. Наведемо приклади європеїзмів XXI ст.

Можливості способу складання в різномовних різножанрових дискурсах є невичерпні. Утворені таким чином складні слова (композиції), які виступають логічними заміниками словосполучень, порівняльних зворотів і навіть речень, мають значну понятійну місткість та «пізнавальнокісну силу».

У різномовному дискурсі простежуємо композитивні іменникові європеїзми-неологізми для найменування нових реалій. Наприклад, зібрання, яке проводиться з метою підхопити або поширити Covid-19 отримало назву укр. *вечірка Covid-19*; нім. *Corona-Party*, англ. *corona party*, *COVID-19 party (coronavirus party, lockdown party)*.

Непродуктивним способом творення є конверсія як спосіб словотвору європеїзмів (нім. *telexen*, укр. *для передавання телексу* англ. *to telex*; нім. *twisten*, укр. *танцювати*).

Не менш цікаві й естетично навантажені неолексеми компресивного словотвору для скорочення наявних у мові номінативних одиниць. Наведемо приклади телескопії, зрощення фрагментів лексичних одиниць. Укр. *ковідіот*, нім. *Covidiot*, англ. *covidiot* складається з двох слів «COVID-19» – аббревіатура коронавірусу та «*idiom, Idiot, idiot*» зі значенням: людина, яка занадто дотримується вимог про самоізоляцію та соціальне дистанціювання або ігнорує їх, недооцінюючи небезпеку Covid-19; людина, яка панікує і прагне скупили увесь магазин, що провокує появу порожніх полиць, а, відповідно, паніку в інших людях. Укр. *ковідіворс*, нім. *Covidivorce*, англ. *covidivorce (covid + divorce (англ. розлучення))* – розлучення, спричинене ковідом.

Ці та інші оказіоналізми не набувають поширення, не входять до словникового складу мови, вживані одноразово в мовній практиці окремого журналіста або видання: нім. *Corontäne (Corona + Quarantäne)*.

У корпусі європеїзмів зафіксовано чотири групи аббревіації:

– ініціально-буквені, що вимовляють як поєднання алфавітних літер, які входять до складу назв, наприклад: акронім англ., нім., укр. *AUKUS – Australia United Kingdom, United States*, тристоронній оборонний альянс, утворений Австралією, Великою Британією та США;

– змішані, що складаються з літер і складів; наприклад: англ., нім., укр. *CoV – Corona Virus*;

– цифрові, що складаються з літер або зі складів і цифр; наприклад: SARS-CoV-2 містить акронім SARS, який розшифровуємо як *Severe Acute Respiratory Syndrom*; акронім англ., нім., укр. *Covid-2019* (за ініціальними буквами та наступним голосним англійського вислову *Corona Virus Disease 2019*).

Найпродуктивнішим префіксальним засобом у творенні європеїзмів є префіксоїд *євро-*, *єуро-* (*Eurocontrol, Eurodeutsch*), який у різномовному різножанровому медіадискурсі має семантику «ознака стосовно країн Європи»: нім. *Eurosystem*, укр. *євросистема*, англ. *eurosystem*; нім. *Euro-Hilfe*, укр. *євродопомога* (допомога європейців Україні).

Надмірна активність словотворчого форманта неминує призводить у мовній практиці до появи негативно забарвлених номінацій, що засвідчують такі експресивно-оцінні новотвори: укр. *євроскептицизм*, англ. *Euroskepticism, EU-scepticism*, нім. *EU-Skepsis, Euroskeptizismus* (одна із форм опозиції діяльності ЄС, сумнів, критика, неприйняття і зневіра щодо політики ЄС або діяльності конкретного інституту).

Конфікс *de-*, *dis-* означає 'припинення, скасування', наприклад: укр. *деблокада*, фр. *débloquent*, нім. *Deblockierung*; укр. *деокупація*, італ. *disoccupazione*, англ. *de-occupation*; укр. *дегуманізація*, англ. *dehumanization*, італ. *disumanizzazione* ('явище інформаційної війни в інтернеті, спрямоване на зображення особи чи групи осіб як таких, що втратили риси людськості'), укр. *деактивація*, нім. *Deaktivierung*, італ. *disattivazione* ('тимчасове блокування інформації або акаунта в мережі інтернет').

Неоевропеїзми укорінюються в мові, як запозичена лексика. Спочатку вони майже завжди натрапляють на супротив з боку окремих європейців, проте цей супротив послаблюється в міру того як європеїзми закріплюються вжитку. Європеїзми полегшують сприйняття нових реалій та пролонгують їх життєздатність. Подібно до запозичень, європеїзми спочатку є однозначними, але згодом розширюють сферу застосування, обсяг значень і сполучуваність, тобто набувають нового звучання.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Питомі сучасні європеїзми здатні вербалізувати ті фрагменти позамовної дійсності, які є найактуальнішими для європейського соціуму в сучасний період його існування (війна, кібервійна, пандемія), та заповнити у конкретному різномовному медіадискурсі мовно-естетичну лексичну нішу.

Перспективи подальших розвідок можуть здійснюватися у руслі міжмовних омонімів – слів, схожих за походженням, написанням і звучанням, однак абсолютно різних за значенням. Адже неухвага до цих так званих «мовних пасток» спричиняє комунікативні невдачі.

Література:

1. Галицька О. Європеїзми в сучасному німецькому медійному дискурсі. *Мова і міжкультурна комунікація: теорія та практика* : зб. матеріалів III Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Полтава, 25 травня 2022 р.). Полтава : ПДАУ, 2022. С. 22–24.
2. Дем'яненко Б., Дем'яненко В. «Путінізм» як різновид авторитарного політичного режиму. *Наукові записки ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України*. 2018. Вип. 2 (94). С. 241–257. URL: https://ipend.gov.ua/wp-content/uploads/2018/11/demianko_putinism.pdf (дата звернення: 24.05.2022).

3. Європейські мови – 2020: інновації та розвиток: за матеріалами 18-ї міжнародної студентської конференції. Збірник наук. студ. робіт. Електронне видання. Дніпро : НТУ «Дніпровська політехніка», 2020. 260 с. URL: https://perekklad.nmu.org.ua/ua/EUROLANLUAGES_2020.pdf. (дата звернення: 24.05.2022).
4. Шестакова С. О. Європеїзми як одна із складових частин терміносистеми ринкової економіки. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського*. Серія: Філологія. Соціальні комунікації. 2019. Том 30. № 1. С. 95–99.
5. Görlach M. A Dictionary of European Anglicisms: A Usage Dictionary of Anglicisms in Sixteen European Languages. Oxford: OUP, 2005. 380 p.
6. Kirkness A. Europäisimen/Internationalisimen im heutigen deutschen Wortschatz. Eine lexikographische Pilotstudie1. *Neues und Fremdes im deutschen Wortschatz. Aktueller lexikalischer Wandel* / Stickel G. (Hrsg.). Berlin, Boston: de Gruyter, 2018. S. 105–130. (Jahrbuch des Instituts für Deutsche Sprache 2000) DOI: <https://doi.org/10.1515/9783110622669-007>.
7. Piirainen E. Europeanism, internationalism or something else? Proposal for a cross-linguistic and cross-cultural research project on widespread idioms in Europe and beyond. *Hermes, Journal of Linguistics*. 2005. No. 35. Pp. 45–74. URL: <file:///D:/user/Downloads/25816-Article%20Text-59924-1-10-20170308.pdf>. (дата звернення: 24.05.2022).
8. Reichmann O. Europäisimen im Wortschatz von Einzelsprachen. *Aufbau, Entwicklung und Struktur des Wortschatzes in den europäischen Sprachen*. Mannheim, 1993. S. 28–43.
9. Stankevičienė S. Zur Übersetzung von Internationalisimen unter lexikalisch-semantischem und sprachpflegerischem Aspekt. *Kalbu studijos*. 2011. No. 18. Pp. 5–12. <https://doi.org/10.5755/j01.sal.0.18.403>

References:

1. Demyanenko, B., Demyanenko, V. (2018). «Putinizm» yak riznovyd avtorytarnoho politychnoho rezhymu [«Putinism» as the Kind of Authoritarian Political Mode]. *Naukovi zapysky IPIEND im. I.F. Kurasa NAN Ukrainy* [Scientific notes of Kuras Institute of Political and Ethnic Studies of the National Academy of Sciences of Ukraine], 2(94), 241–257. https://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2018/11/demianko_putinism.pdf.
2. Görlach, M. (2005). *A Dictionary of European Anglicisms: A Usage Dictionary of Anglicisms in Sixteen European Languages*. Oxford: OUP.
3. Halytska, O. (2022, 25 travnia). Yevropeyizmy v suchasnomu nimets'komu mediynomu dyskursi [Europeanisms in the modern German-language media-discourse]. *Mova i mizhkul'turna komunikatsiya: teoriya ta praktyka* [Language and intercultural communication: theory and practice]. Materialy III Vseukr. nauk.-prakt. konf. Poltava (pp. 22–24). Poltava : PDAU.
4. Kirkness, A. (2019). Europäisimen/Internationalisimen im heutigen deutschen Wortschatz. In G. Stickel (Ed.), *Neues und Fremdes im deutschen Wortschatz: Aktueller lexikalischer Wandel* (pp. 105–130). Berlin, Boston: De Gruyter. <https://doi.org/10.1515/9783110622669-007>.
5. Piirainen, E. (2005). Europeanism, internationalism or something else? Proposal for a cross-linguistic and cross-cultural research project on widespread idioms in Europe and beyond. *Hermes, Journal of Linguistics*. 35, 45–74. URL: <file:///D:/user/Downloads/25816-Article%20Text-59924-1-10-20170308.pdf>.
6. Reichmann, O. (1993). Europäisimen im Wortschatz von Einzelsprachen. *Aufbau, Entwicklung und Struktur des Wortschatzes in den europäischen Sprachen* (pp. 28–43). Mannheim.
7. Shestakova, S. O. (2019). Yevropeyizmy yak odna iz skladovykh chastyn terminosystemy rynkovoyi ekonomiky [Europeanisms as one of the component of the market economy termsystem]. *Vcheni zapysky TNU imeni V. I. Vernads'koho. Seriya: Filolohiya. Sotsial'ni komunikatsiyi* [Scholarly notes of V.I.Vernadsky Taurida National University. Series: Philology. Social communication]. 1(30), 95–99.
8. Stankevičienė, S. (2011). Zur Übersetzung von Internationalisimen unter lexikalisch-semantischem und sprachpflegerischem Aspekt. *Kalbu studijos* [Studies about languages]. 18, 5–12. <https://doi.org/10.5755/j01.sal.0.18.403>.
9. Yevropeys'ki movy – 2020: innovatsiyi ta rozvytok [European languages – 2020: innovations and development]. 2020. Materialy 18-yi mizhnarodnoyi students'koyi konferentsiyi. Zbirnyk nauk. stud. robit. Elektronne vydannya. Dnipro: NTU «Dniprov's'ka politekhnika».